

Dosar nr. 2r-310/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central, Judecător – N. Costăș

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, Judecători – S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Bălți, Judecători – S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

DECIZIE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Bunescu Mariana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Mariana către SA "Regia Apă Canal Bălți" cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru și încasarea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2021, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Bunescu Mariana, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020,

a c o n s t a t a t :

La 30 iunie 2017, Bunescu Mariana a depus cerere de chemare în judecată către ÎM "Regia Apă Canal Bălți", intervenient accesoriu Comitetul sindical al ÎM "Regia Apă Canal Bălți", privind anularea ordinului de concediere nr.87 din 30 martie 2017, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada 20 iunie 2016 – 09 ianuarie 2017 în sumă de 70875 lei și a prejudiciului moral în sumă de 50000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, conform ordinului nr.174 din 01 august 1985, a fost angajată în funcția de contabil-șef la ÎM "Regia Apă Canal Bălți", iar prin ordinul nr.87 din 30 martie 2017, a fost concediată în baza art.86 alin.(1) lit. h) din Codul muncii.

Reclamanta consideră neîntemeiat și ilegal ordinul respectiv, emis subiectiv în baza unor interese de ordin politic.

Astfel, sub pretextul dispariției unor documente contabile, prin ordinul directorului interimar al ÎM "Regia Apă Canal Bălți" nr.128 din 17 iunie 2016, reclamanta menționează că a fost suspendată din funcție pe durata anchetei de serviciu, aceasta nefiind petrecută, iar în urma adresărilor către Inspekția Teritorială de Muncă Bălți, specialiștii au constatat faptul că suspendarea reclamantei din funcție este una ilegală, formulând în sensul dat un șir de prescripții în adresa directorului întreprinderii, Zubenina Irina, inclusiv și privind reangajarea reclamantei la serviciu în funcția pe care o deținea până la suspendare. Însă, directorul Zubenina Irina, refuza să reia relațiile de muncă cu reclamanta.

În luna martie a anului 2017, aflându-se în concediu medical, reclamanta a aflat că prin ordinul nr.15 din 09 ianuarie 2017, semnat de directorul întreprinderii, a fost restabilită în funcție, fără a-i fi adus la cunoștință acest ordin.

La solicitarea de a-i fi achitat salariul pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada 20 iunie 2016 – 09 ianuarie 2017 în sumă de 8100 lei și 2025 lei pentru vechimea în muncă, iar pentru 7 luni de absență forțată de la serviciu suma de 70875 lei, directorul Zubenina Irina a refuzat categoric.

Din aceste motive, reclamanta consideră că administrația ÎM "Regia Apă Canal Bălți" a încălcat prevederile art.90 din Codul muncii.

Totodată, aflând, despre existența ordinului nr.15 din 09 ianuarie 2017, la 22 martie 2017, conducându-se de ordinul nr.85 din 27 aprilie 2016, reclamanta a depus o cerere de acordare a concediului nefolosit, deoarece avea 341 de zile de concediu nefolosite, cererea fiind înregistrată în cancelaria întreprinderii, ulterior fiindu-i comunicat că această cerere nu va fi admisă, deoarece administrația întreprinderii intenționează să o concedieze.

La 23 martie 2017, directorul Zubenina Irina a emis ordinul cu nr.83 prin care reclamanta a fost sancționată cu mustrare pentru absență nemotivată la serviciu pe data de 20 martie 2017 după masă, 21 martie 2017 și 22 martie 2017, iar la 27 martie 2017 a emis ordinul nr.86 din prin care reclamanta a fost sancționată cu mustrare aspră pentru absența nemotivată la serviciu pe data de 23 martie 2017- 24 martie 2017.

Ordinele respective nu i-au fost aduse la cunoștință în modul stabilit și despre existența acestora a aflat mai târziu.

Totodată, la emiterea ordinelor respective, administrația ÎM "Regia Apă Canal Bălți" nu a luat în considerație faptul că la 20 martie 2017 și 21 martie 2017, reclamanta a fost bolnavă, vizitând medicul de familie în urma căreia a fost eliberată concluzia medicală din 21 martie 2017.

La 22 martie 2017, reclamanta a fost la serviciu, fapt ce se confirmă prin actul nr.3 din 22 martie 2017 semnat de directorul Zubenina Irina.

În legătură cu neplăcerile de la serviciu, i s-a înrăutățit starea sănătății, după care, la 23 martie 2017 și 24 martie 2017 s-a aflat la domiciliu, iar din informația primită de la unii colaboratori ai întreprinderii, la 22 martie 2017, a înțeles că este concediată și urma să aștepte acest ordin pentru a face cunoștință ca ulterior să-l conteste.

Consideră că prin acțiunile administrației ÎM "Regia Apă Canal Bălți" a fost încălcat art.208 alin.(1) din Codul muncii, iar în urma acțiunilor ilegale, i-a fost lezată onoarea și demnitatea, fiindu-i înrăutățită starea sănătății.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central, din 23 aprilie 2019, cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Mariana a fost respinsă.

La 21 mai 2019, avocatul Dulgher Dumitru, în interesele Mariane Bunescu, a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Bălți, sediul central, din 23 aprilie 2019, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea în cauză să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020, s-a admis apelul declarat de avocatul Dulgher Dumitru, în interesele Mariane Bunescu.

S-a casat parțial hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central, din 23 aprilie 2019, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Mariana către SA "Regia Apă Canal Bălți", cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru și încasarea prejudiciului moral, în partea respingerii cerințelor de încasare a plăților salariale și în acest sens, pronunțându-se o nouă hotărâre prin care:

- S-a admis parțial acțiunea Marianeî Bunescu.
- S-a încasat de la ÎM "Regia Apă Canal Bălți" în beneficiul Marianeî Bunescu, salariul restant în sumă de 49664,15 lei.

În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 01 iulie 2020, Bunescu Mariana a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de Bunescu Mariana să fie admisă integral.

Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020, la 10 iulie 2020, ÎM "Regia Apă Canal Bălți" a depus cerere de recurs solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea încasării salariului restant, în sumă de 49664,15 lei și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii în acest sens.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2020 s-au declarat ca inadmisibile recursurile declarate de Bunescu Mariana și ÎM "Regia Apă Canal Bălți".

La 14 decembrie 2020, Bunescu Mariana a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020, solicitând casarea actului judecătoresc contestat, în partea respingerii cererii de chemare în judecată, și casarea hotărârii Judecătoriai Bălți, sediul central, din 23 aprilie 2019, cu rejudecarea cauzei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2021, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Bunescu Mariana împotriva deciziei Curții de Apel Bălți, din 18 februarie 2020.

La 08 aprilie 2021 Bunescu Mariana, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2021, a deciziei Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020 și a hotărârii Judecătoriai Bălți, sediul central, din 23 aprilie 2019, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu soluția Curții de Apel Bălți. Suplimentar a reiterat argumente identice celor din cererea de revizuire, expunându-se în mod repetat asupra fondului cauzei și axându-se asupra faptului că contabilul-șef al ÎM "Regia Apa Canal Bălți" - Zubenina Irina este vizată într-o cauza penală intentată conform art. 328 din Codul penal, iar acest fapt constituie o circumstanță nouă, neelucidată de instanțele de judecată.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bunescu Mariana, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Bălți la 16 februarie 2021, fiind recepționată de recurentă la 24 martie 2021. (f.d. 161)

Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 08 aprilie 2021 (f.d.209), Colegiul consideră că aceasta a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

La caz, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2021, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Bunescu Mariana, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți, din 18 februarie 2020.

În motivarea soluției, Curtea de Apel Bălți a indicat că cererea de revizuire este formulată în lipsa temeiurilor legale prevăzute pentru exercitarea căii de atac – revizuirea, ceea ce denotă caracterul abuziv al acesteia.

Verificând motivele recursului prin prisma prevederilor citate, Colegiul constată că cererea de recurs este neîntemeiată.

În speță, se constată că cererea de revizuire a Marianeii Bunescu a fost întemeiată pe prevederile art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă, potrivit căroră, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Reieșind din normele citate, Colegiul ține să atragă atenția asupra faptului că circumstanțele nou-descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

În context, pentru a invoca temeiul indicat în cererea de revizuire, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială – să existe anterior pronunțării hotărârii, revizuentului să îi devină cunoscută ulterior și să aibă o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată.

La caz, argumentele invocate de Bunescu Mariana, nu pot fi reținute pentru anularea încheierii instanței de revizuire, or, recurenta a considerat vizarea contabilei-șef al ÎM ”Regia Apa Canal Bălți” - Zubenina Irina într-o cauza penală intentată la 02 mai 2019, în temeiul art. 328 din Codul penal, drept o circumstanță care nu a fost cunoscută nici de ea și nici de prima instanță, iar ca urmare instanța de judecată nu ar fi elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Însă, este de menționat că Bunescu Mariana nu a justificat temeinicia revizuirii deciziei instanței de apel, prin prisma art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă. Or, simpla trimitere la faptul că a aflat că Zubenina Irina este vizată într-o cauza penală, intentată anterior deciziei instanței de apel supuse revizuirii, fără a indica în ce mod această circumstanță ar fi în stare să influențeze soluțiile instanțelor pe marginea prezentului litigiu, nu constituie un temei pentru admiterea cererii de revizuire.

Mai mult ca atât, revizuenta nu a argumentat sau demonstrat prin probe, legătura causală între acțiunile de intentare a urmăririi penale în privința contabilei-șef Zubenina Irina și litigiul Marianeii Bunescu împotriva ÎM ”Regia Apă Canal Bălți” privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru, repararea prejudiciului moral.

Respectiv, Colegiul civil constată că cumulul ipotezelor reflectate în cererea de revizuire și reiterate în cererea de recurs, certifică în mod clar lipsa de substanță a admisibilității contestației în cauză, circumstanțe ce desprind temeinicia concluziei instanței de apel despre lipsa temeiurilor legale de declarare a revizuirii.

Sub același aspect, Colegiul reține că, încheierea Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2021 este legală și întemeiată, corect constatându-se faptul că, retractarea

neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, or, unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței (superiorității) dreptului este principiul stabilității raporturilor judiciare, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs menționează, că, prin revizuirea unei hotărâri judecătorești irevocabile, se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, or, se readuce în discuție o soluție judecătorească definitivă. După cum a fost statuat, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul “res iudicata”, care constituie principiul executării hotărârilor definitive. Acest principiu insistă asupra faptului, că nicio parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar și în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Competența unei instanțe ierarhic superioare este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, dar nici într-un caz de a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare, și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu este doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

Din această perspectivă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, admiterea cererii de recurs a Marianei Bunescu ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, din considerentele menționate și ținând cont de faptul că motivele invocate de recurentă sunt declarative și neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recurs și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2021.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Bunescu Mariana.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Mariana către SA ”Regia Apă Canal Bălți”, cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru